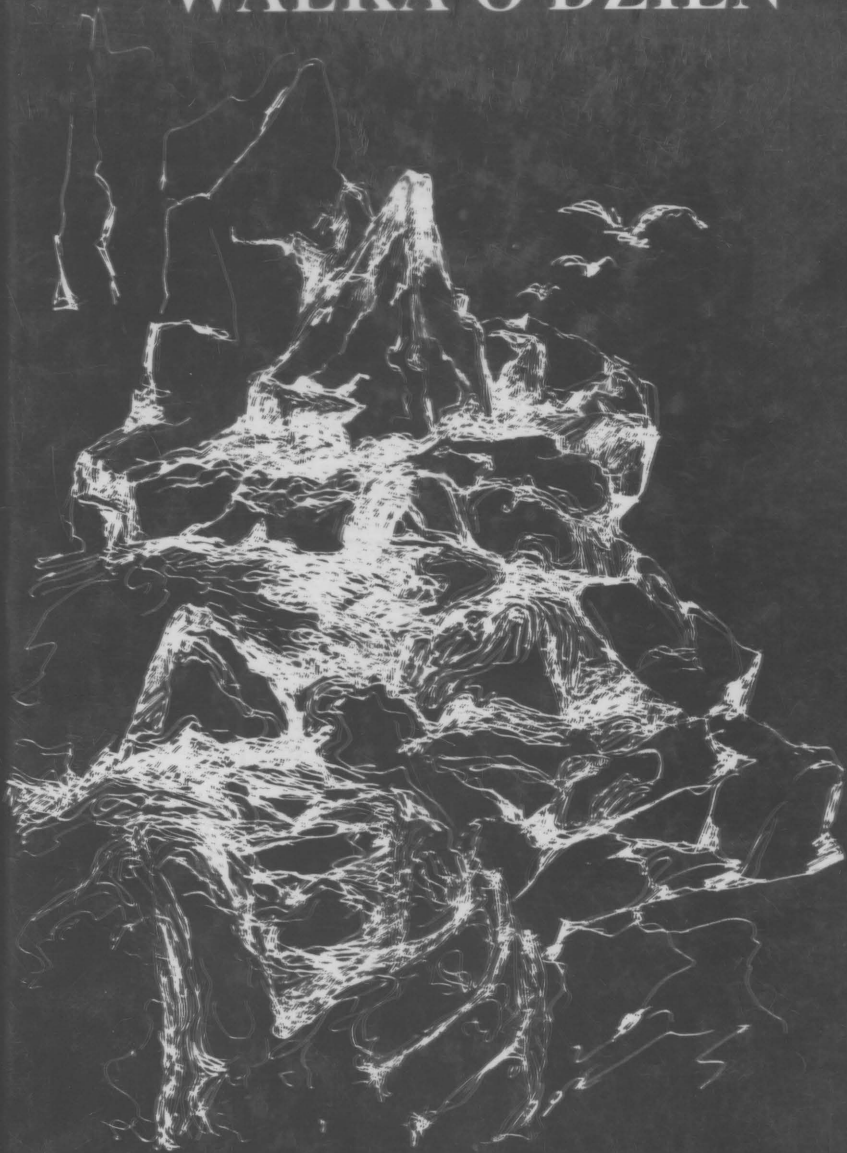

Anna Sołbut
WALKA O DZIEŃ

© Copyright by Anna Sołbut 2012

Grafika: Anna Sołbut, Warszawa

Anna Sołbut **Anna Sołbut**

WALKA O DZIENÍ

WALKA O DZIENÍ

ISBN 83-88248-73-4

Wydawnictwo "Złota Kłosa"
ul. Chałubińskiego 10, 01-644 Warszawa
tel. 22 628 40 00, 22 628 40 01
www.zlota-klosa.pl

KP Bielski-EO-323/K-11

© Copyright by Anna Solbut, 2002

Grafika: Anna Ralicka-Perkowska

ISBN 83-88248-77-4

Skład i druk:
Wydawnictwo PRYMAT
15-879 Białystok, ul. Św. Rocha 10/108
tel. 744 63 49, 0602 766 304

KP Białystok-EO-2002 1124 11

Anna Solbut

WALKA O DZIĘĆ

KSIĄŻNICA PODLASKA
IM. ŁUKASZA GÓRNICZEGO
Białystok 2002

821.162.1-1

***

Wnikliwość dnia
sprawdza się w sobie
sprawdza mnie
każąc pamiętać
przeglądać się
w tym obłędzie

otwieram
najciemniejsze
zakamarki ciszy
pochylona nad chwilą
szukam
w każdej komórce
ciała
najmniejszego znaku

i znajduję tak mało
jakiś pęd wyobraźni
omdlały
prawie w zaniku
szczątki słów i myśli
jakiś kolor
dźwięk tłoczonych krwi
więzionej
w szczelnej żyłce czasu
i więdnący
konar czucia

jak gdyby
zamknęły się drzwi
za mną
i przede mną
jakby
początek i koniec
nie miały już
znaczyć

jak gdyby
zamknęły się drzwi
za mną
i przede mną
jakby
początek i koniec
nie miały już
znaczenia

Za świtem
nad zbroją poduszkę
podają mi
wstań
wołają ściany
otwiklane w ciemności
wstań
zegar niepokoju
pogania bezradnie

nie masz innej drogi
jak ten dzień
boleśnie
byś miał mieć siebie

Walka o dzień

Adasiowi

I

***

Ze świtem
nad zbolałą poduszką
ponad biel
podąża mój wzrok
wstań
wołają ściany
uwikłane w ciemność
wstań
zegar niepokoju
pogania bezradnie

nie masz innej drogi
jak ten dzień
kolejny
by pokonać siebie

II

***

Szeptem jeszcze
rozczesuję włosy
i wplątam w nie
dobrą wróżbę światła

na palcach
omijam
zaspane niepokoje
nasłuchując wołania
lub ciszy poranka

III

***

W mój wzrok wpisany
ciężar optymizmu
ten cień pamięci
i wczorajsze żale

podnoszę oczy
zmniejszając odległość
pomiędzy sobą
i chwilą
która się wyłania
nieznany
które się stanie

IV

***

Co w nas
nieposkromione
a przecież tak bliskie
co wyrywa się
szarpiąc żyły
w przyływie emocji
co w nas
nieznane
nieprzeczute jeszcze
podskórną falą
przyzywa huragany

V

***

Między mną a światem
niepokoju bramy
niiby nić Ariadny
prowadzić mnie zechce
droga
którą przed siebie
w przeczucie gestu słowa
w niedosyt wiary

VI

***

Dzień
jakby pierwszy
nowo narodzony
pachnący rosą
kropelką nadziei

otwieram okno
światło –
promień słońca
jak pierwszy
policzek

VII

***

Świat mój własny
dom
oplatam czułością spojrzenia
układam mu gniazdo
w sobie
najbezpieczniejsze schronienie
słucham
i gdy się drzwi zatrzasną
idę
zrywając
pierwszą zasłonę

VIII

***

Znam dni
rozpisane skrupulatnie
na myśli słowa kroki
symfonię
wschodów i zachodów
słońca

znam
nieskończoność
złuszczającego się czasu
zachłanne oczy godzin
w tworzeniu
codzienności

IX

***

Bezmiar dnia
przyjdzie mi przejąć
zamknąć
w kształcie krwioobiegu
stróżką własnej krwi
sięgnąć
po jego oddech
i zachować oddech

X

***

W kroplach
zawieszonych deszczem
w kasztanów pękaniu
rozjaśnia się obecność
i obcość rozwarstwia
nienasycona
w naszym
na siebie skazaniu

XI

***

Jak we mgle
na oślepe
gubiąc trop
gubiąc nadzieję
idę
i nie ma drogi
wyciągam dłoń
i rosną ściany

XII

***

Miejsce
gdzie nawet lęku brak
bo odebrano mu znaczenie
w bezsensie ciężkości
gdzie
jak piórko ważę
coraz mniej mnie
coraz ciszej
szumem traw odchodzę
i drzwi otwartych
pozostawiam pamięć

XIII

***

I trwam
tą ciszą
zatrzymaną w sobie
pamięcią
która śladem
między olbrzymami
i czepiam się cienia
prawd niedociekanych
szukam ich krawędzi
z wielokrotniam ściany

XIV

***

Formę trzeba nadać
mijającej chwili
oczyścić kształty
z marginesów błędu

i wznieść
ponad horyzont oczu
przekleństwo obłądu

XV

***

Krajobrazy przetwarzane
w płaskorzeźby zarys
zamknięte w ekranie
technicznej pamięci
i palce
rosnące nieustannie
zachłanne palce cieni
rzucane na ziemię
wychodzą spod ziemi

XVI

***

Noszę w sobie pamięć
pierwszego słowa
jego dźwięk
choć odległy
wrywa się w przestrzeń
pomijając
moją możliwość wyboru
krzyczy
przez masyw wieków
woła
teraźniejszość

XVII

***

Dzień
twardym kamieniem
toczony
w okrucieństwie ciszy
nikt nie odejmie mu czasu
ponad współzucie
zamykanych drzwi
ponad daremność
porzucenia siebie

XVIII

***

Ucieczka bez powrotu
od spojrzeń
gestów śmiechów
od tego
co za oknem
i co we mnie
krzyczy

ucieczka w sen
polnej koniczyny
ucieczka
w ciszę obłoków

XIX

***

Czas
stąpienia po ziemi
na świadectwo Boga
jak ból
każdego istnienia
przetwarzany w słowo
powołane do życia
niczym
kropla z kropli
przymierzem
i przykazaniem
wiąże
słowo w zdanie

XX

***

Uwierzyć muszę
w pewność
swego kroku
w błękit nade mną
życzliwość przestrzeni
zaufać
jak ptak
szukający schronienia
w kryształach powietrza
i czułości ziemi

XXI

***

Dzień w dłoniach ukryty
twarz ukryta w dłoniach
czas
skrzydła Nemezis
rozpostarł nad ziemią
ze wszystkich w niej śmierci
jedna jest zagładą
a druga nadzieją

XXII

***

A jednak
trzymam się kurczowo
tej pępowiny dnia
żywej materii świata
cieszy mnie
labirynt godzin
rzut słowem
i rzut kamieniem

zabiegam
o ten trud
każdym atomem ciała
każdym jego zmęczeniem

XXIII

***

Czekam
na jedno proste
słowo
znaczenie
które ocala
tak jakbym mogła
w jego istnieniu
zamknąć
krzyk tysiącleci
otwarcie ust
dzień zatrzymać
w pamięci

XXIV

***

Odchodzę ze snów
z ulgą i bez strachu
jakby już żadna trwoga
nie mogła mnie dopaść
obecność napelniam wiarą
a obcość
już mi obca

XXV

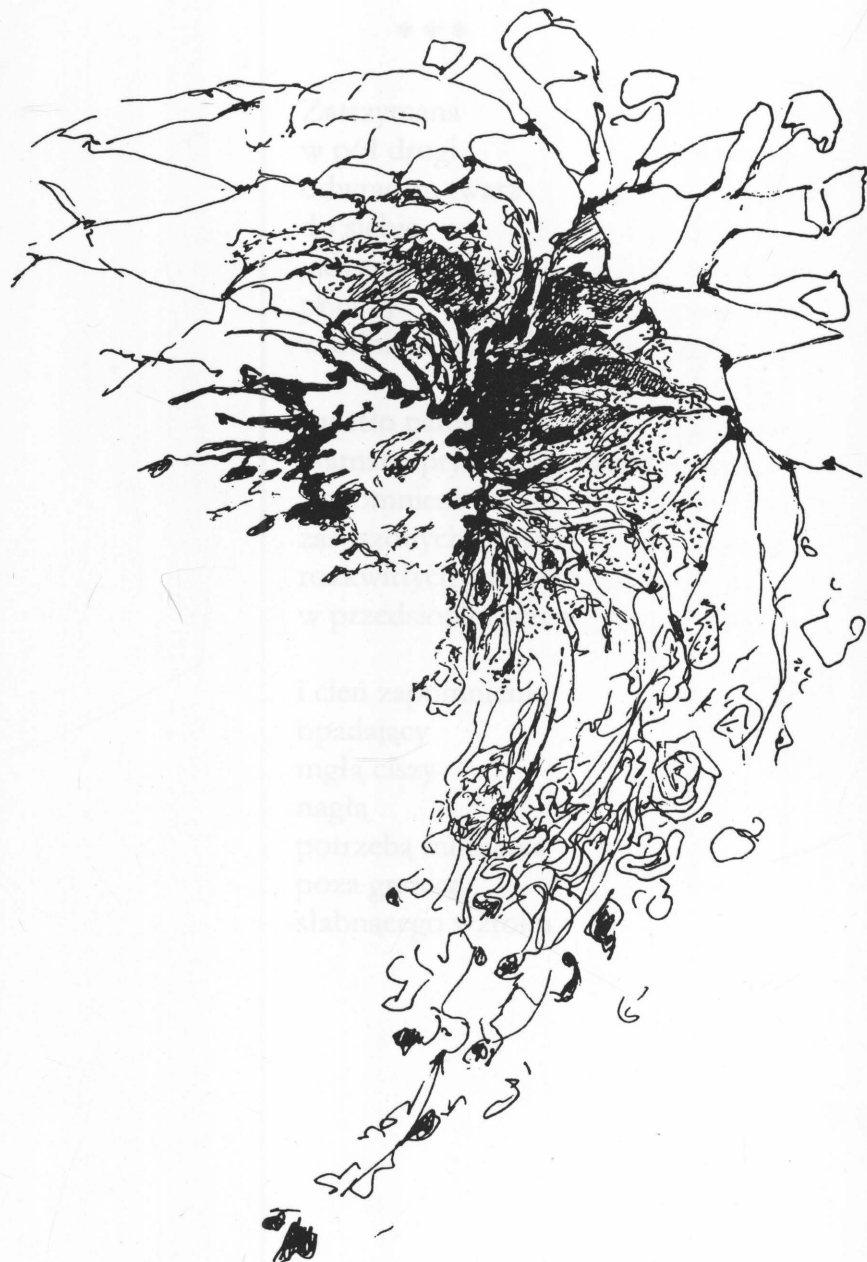
***

Wszystkie drogi świata
prowadzą do domu
wszystkie ścieżki nieznane
znajome przestrzenie
i moje
co za mną
co jeszcze przede mną
mój świat
to pokój bez drzwi
bez ścian
i bez granic

XXVI

***

Jestem bogatsza
o kolejną zmarszczkę
ujawnioną przypadkowo
w grymasie twarzy
o cierpliwość
do własnych i cudzych
błędów
o przecucie sensu
egzystencji świata -
kolejny garb
przeznaczenia
i rąbek nadziei
ukryty
w cieniu drzewa

* * *

Zatrzymana
w pół drogi
odwracam twarz
do siebie
jedynego lustra
prawdy
w odbiciu przeszłości

światło pamięci
złamane pryzmatem czasu
wspomnieniem
zasuszonych kwiatów
rozkwitłych na nowo
w przedsionku serca

i cień zapomnienia
opadający
mgłą ciszy
nagłą
potrzebą milczenia
poza granicę
słabnącego wzroku

***

babci i dziadkowi Myszkowski

Zapachem
skoszonej łąki
drogą przy kamieniu
gdzie siedlisko strzyg
na straży lasu
przed siebie
w łąny zbóż
kłaniające się
wiatrom i ziemi
w świat dzieciństwa
w progi domu
gdzie już światła zgasły
na przestrzeni lat
na pustej przestrzeni

I

***

tatusiowi – w 10 rocznicę śmierci

Świat
nadal jest niedokończony
pozostał nienazwany
i otwarty
taki
jakim go zostawiłeś

w pustkę po tobie
paradoksalnie
wdziera się życie
z moich wspomnień
bije barwą słowem
wzruszeniem
od początku
każe mi się godzić
ze stratą
schodzić
w pochyłość pamięci
po bryłę
ostatniej godziny

jakby
przeszłość i terażniejszość
mogły współistnieć
w tajemnicy
śmierci i życia

II

***

Nigdy
nie było czasu
na zwyczajne rozmowy
w pośpiechu
wymienialiśmy
zdawkowe pytania
odpowiedzi
ale nawet one
jak koło ratunkowe
wyciągały na brzeg
równoległe milczenie

teraz
najbardziej
brakuje mi
twojego fotela
nawet pusty
zdawał się
rozumieć
naszą ciszę

marzec 2000 r

***

mamusi

Nigdy nie chciałaś
omijać codzienności
byłaś jej częścią
wyprawiając nas świtem
do szkoły
ofiara snu
cierpliwą nad wyraz
wkraczałaś w dzień
z siatką pełną zakupów

pamiętam
okrągły stół
i obrus
na którym wygładzałaś
niewidoczne zmarszczki
twoje skupienie
kiedy jak do modlitwy
klękając
przy akordeonie brata
uczyłaś go
pierwszych akordów

pamiętam opłatek
w Wigilię Bożego Narodzenia
pieczone ziemniaki
i piec
który nie dał się ignorować
nienasycony
przez lata pochłaniał
iskierki twoich oczu

***
wiedziałam
o tych nocach
kiedy w milczeniu
układałaś na poduszce
zmęczenie -
najwyższą świętość

potem już tylko
z cichą obawą
patrzyłaś
jak zbiegamy
w dorosłość

***

Trwaj chwilo
ponad mój wzrok
któremu umykasz
choć tam
gdzie czas
wyczerpany bólem

trwaj
ponad świadomość
i łaskę przemijania

***

Życie
które wspinasz się
po pędach cywilizacji
i nie dla mnie
podejmujesz ryzyko
niebytu

zostań
choć na moment
zatrzymaj się
pozwól poznać
dorosnąć
do głębin oddechu

***

Tomaszkowi

Śpij synku
jak wiatr w zaroślach
usypia
zanim
skrzywią twój świat
i złudzeniom nadadzą formę
zanim czas
wypełni się lękiem

śpij jeszcze
nim
zbudzi cię ból
wołanie smugi cienia
zmusi
do patrzenia w przeszłość

zanim
wymkniesz się
przed ciemnością
bocznymi drzwiami
zaśnij

***

Jest niepokój
taki jak ten
tropi nas
od narodzin winy
świat
pełen mrocznych tajemnic

i jest też inny
skupiony w ciszy
zwyczajny
niepokój o jutro

***

Tomaszkowi

Wróć synku
zanim będzie
za późno
o jeden krok
za daleko
by powstrzymać
ciekawość

tajemnice
są jak
ogrody Edenu
po to
by poszukiwać
strzegąc prawdy
najmniejszego krzewu

***

Nawet
jeśli zburzysz dom
pozostanie
jeszcze jedna ściana -
ściana ciszy

***

Głosy
pełzające
po krawędziach światła
napierające ciężarem
na płaszczyznę ciszy
czy tylko po to
by zagłuszyć siebie?

bo jeśli nawet
wołanie o pomoc
jak podać dłoń
skoro
nie wiem komu

***

Lot ćmy –
nasze oko prawdy
nasze trzecie oko
tamte dwa
nie potrafią już widzieć

***

Ponad kulistość lampy
w bliskości sufitu
mój czas
przyszły
narastający
w moich oczach
pochłaniający przestrzeń
pomiędzy ścianami
czas
nieskończoność
która mnie opuści

***

Musisz zatoczyć
pełne koło
począwszy
od punktu narodzin
odbić się
od pierwszych prawd
poznać
dno oświecenia –
człowiek bez serca
niebo bez ptaka

musisz odbić się
i wrócić
aby zrozumieć
że wszystko
odwołuje się do śmierci
to jedyny
punkt odniesienia

***

Musisz zatrzeć
pełne koło
porządku
od punktu napędzin
odbić się
od pierwotnych prawd
poznać
drogę oświecenia -
człowiek bez wstydu
niebo bez ptaków

musisz odbić się
i wrócić
aby zrozumieć
że wiesz
odwaga
to jest
pięknie

I

***

A ja
zbyt dosłowna
aby rozumieć
i pogodzić wszystko

Drzewa i ptaki

wszak
niebo bez ptaka
jest tylko kołomy
z ziemi
porzawiona drzewa
nie może być
życiem

I

***

A ja
zbyt dosłowna
aby rozumieć
i pogodzić wszystko

wszak
niebo bez ptaka
jest tylko kolorem
a ziemia
pozbawiona drzewa
nie może być
życiem

II

***

Ledwie światło
kropla deszczu
strącona
w głąb ziemi

i budzisz się
wraz
z odgłosem skrzydeł
niesionych z nieba
aniołów

III

***

Podmuch wiatru
wyraźniej odśłania
wielką tajemnicę –
śpiew ptaków
w odcieniu zieleni
jak zwiastun
wieczności
lub choćby
nadziei

IV

***

Podglądam cię
skrzydłolistny piewco
swe gniazda
wiesz w drzewach
nieskażonej ciszy

nie lękaj się
nie mam procy
choć mój dom
jest domem człowieka

V

***

Skrzydlaty przyjacielu
posłańcu wdzięczny
zdradź
swoją tajemnicę
powiedz
jak kochać
aby
takim serduszkiem
objąć
i niebo
i ziemię

VI

***

Przy tym pniu
tej potężnej konarów
i dumnie uniesionej
koronie chlorofilu
tak mało mnie
zaledwie
kilka pragnień
miłości i trwania

VII

***

Dojrzał czas
jak piskleta
do skrzydeł
nadal jednak
rozkładasz ramiona
otulając je liściem
jeszcze dzień
i w gniazdach
załęgnie się
pustka

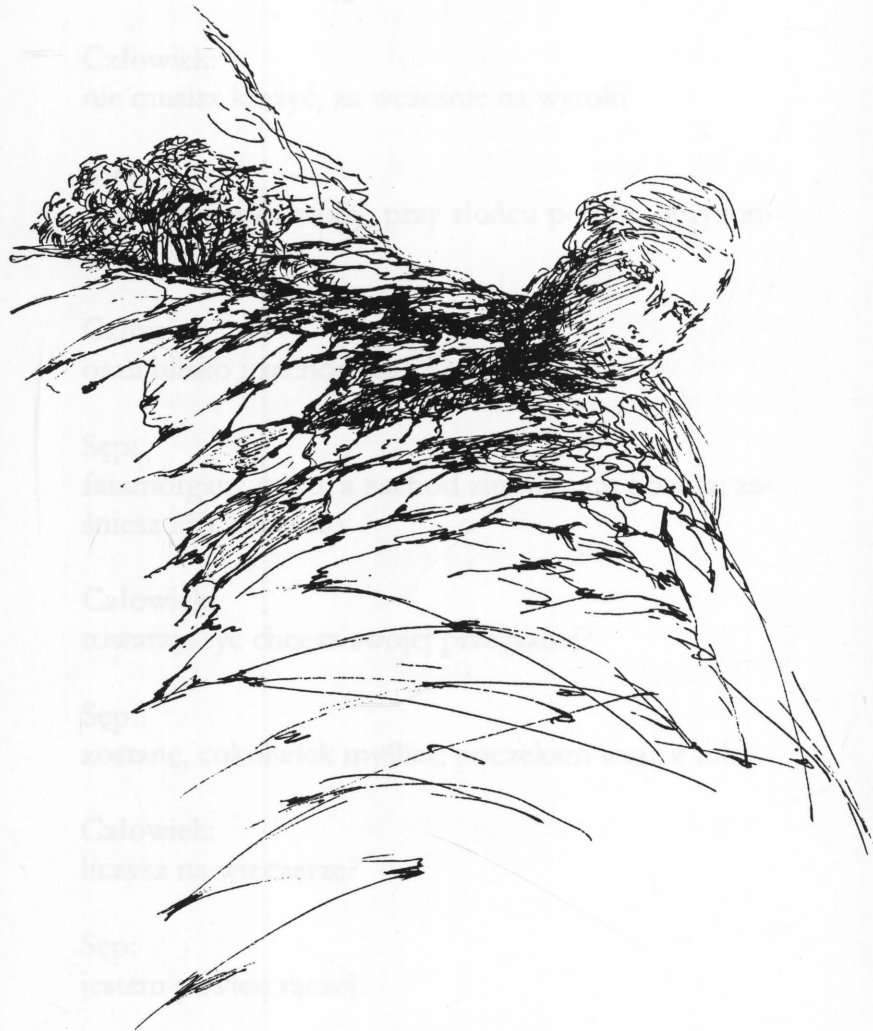
o tej porze
nawet kasztany
pękają samotnie

VIII

***

Jesienia
świadomość potęgi
nie wystarcza
nie cieszy
promień słońca
ani kropla deszczu

szumem
opadających liści
przywołujesz
sen o lataniu

Sęp i człowiek

Człowiek:
nie musisz krążyć, za wcześnie na wyroki

Sęp:
na pustyni, bez wody, przy słońcu po obu horyzon-
tach?

Człowiek:
oaza blisko i zachód nadchodzi

Sęp:
fatamorgana tylko, a zachód zimnem cię powita; za-
śniesz i to wszystko

Człowiek:
towarzyszyć chcesz swojej przegranej?

Sęp:
zostanę, cokolwiek myślisz; poczekam wraz z tobą

Człowiek:
liczysz na wieczerzę?

Sęp:
jestem pewien raczej

Człowiek (potyka się, pada):
padlinożerco, czyś nie zgadł, że twój upór dodaje
mi siły

Sęp:
niewiele tych sił, już cuchniesz padliną, cały świat, życie – to jedna padlina.

Człowiek (podnosi głowę):
pomyślałby kto – ani wzrok sokoli, ani rozum bystry

Sęp:
nic nie pojmujesz człowieku; zanim pojawiłeś się ten krajobraz był czysty, bezkresny w swojej wolności – twoja obecność ogranicza przestrzeń, to tak jakbyś go zbezczęścił, zniewolił samym istnieniem

Człowiek (milczy przez chwilę, potem prosi) :
odejdz

Sęp (zatacza koło i znów pojawia się nad człowiekiem):
wy ludzie – co za różnica – sępy czy robaki?

Człowiek (podnosi się z trudem, próbuje iść dalej):
Antygonę też udało ci się pokonać ?

Sęp:
wierzenia wasze, nic bardziej głupszego

Człowiek:
człowiek bez wiary jest jak ptak bez skrzydeł – kaleki i bezbronny

Sęp:
pewien jesteś istnienia duszy? Ja daję ci pewność, niosę zapomnienie

Człowiek:
głupiś, ludzie żyją po to, by zostawić po sobie choćby pamięć

Sęp:
w czyjejs pamięci będziesz żywy?
Ja tylko mogę obiecać ci wieczność – na zawsze pozostaniesz siłą moich skrzydeł

Człowiek:
nie zamierzam dzielić się z tobą swoim ciałem

Sęp:
a wasz Bóg, czyż nie rozdawał ciała i krwi swojej nie rozlewał; czyż się nie dzielił i nie nakazał byście czynili to samo

Człowiek (z trudem powłóczy nogami):
jak śmiesz przekłety; to przymierze Boga i człowieka

Sęp:
w czym ptaki i zwierzęta mniej godne, by przystąpić do niego?

Człowiek:
nie mnie waszą godność oceniać, tak Pan przykazał, jesteśmy w tym wierni

Sęp:

skoro wasz Pan stworzył psa, wilka, wielbłąda,
skoro stworzył sępa – też był mu przychylny.

Człowiek (zatrzymuje się, dysząc cedzi słowa):

na pewno miał wobec ciebie inne zamiary, zapomniał jednak o tobie, nie dokończył dzieła

Sęp:

człowieku! – teraz ty bluźnisz przeciw swemu Panu, rozum odmawia ci posłuszeństwa? A może to jednak słabość twojej wiary?

Człowiek (odpoczywa nadal):

jakim prawem osądzasz moją wiarę?

Sęp:

jeśli tak wierzysz w nieśmiertelność duszy, dlaczego troszczysz się o to śmiertelne ciało, zabiegasz o to marne życie

Człowiek:

życie jest darem Boga, a ciało świątynią duszy, należy je szanować

Sęp:

dziwi mnie jednak twój szacunek – to z tego powodu maltretujesz swe ciało na pustyni?

Człowiek (bezwładnie opada na ziemię):

nie jestem tu z własnego wyboru

Sęp:

gdzie zatem jest ten twój Bóg?

Człowiek:

trzyma mnie za rękę

Sęp:

nie widzę

Człowiek:

nie ma w tobie wiary – nie mógłbyś zobaczyć

Sęp:

nie znaczy to jednak, że masz prawo traktować mnie gorzej niż człowieka

Człowiek (traci siły – mówi coraz ciszej i z dużym wysiłkiem):

nie tobie równać się z człowiekiem, stworzony został na podobieństwo Boga

Sęp:

kto wie na czyje podobieństwo zatem stworzył sępa, bez nas niebo byłoby martwe

Człowiek:

byłoby martwe bez ptaków

Sęp:

jestem ptakiem i może niż inne lepszym, a skoro wasz Bóg wyznaczył mi taką rolę, czynię to co czynię.

Człowiek (mówi ostatkiem sił – powoli i obojętnie):
odejdz, nawet jeśli Stwórca nadał ci imię, nie chcę tutaj twego towarzystwa

Sęp (uważnie obserwuje człowieka):
nawet gdybym odleciał i tak zginiesz, wierz mi, jestem ci życzliwy, ale nie mogę ci pomóc, taka moja rola, taka widać wola Pana twego - gdyby chciał, uszedłbyś śmierci

Człowiek (modli się, w gorączce myli słowa. Unosi potem głowę i wydaje jęk):
odejdz

Sęp:
myślisz, że tylko czekam aby dopaść twoich kości – nieprawda – tak rzadko mam okazję być z kimś naprawdę, a przy śmierci człowieka – znaczy najwierniej i w pełni – w samej tajemnicy wieczności.

Człowiek (nie słyszy już sępa, błędnym wzrokiem podąża za niebem. Chwilę potem głowa zwisa mu na ramieniu)

Sęp (przysiadłszy bliżej przygląda się człowiekowi, następnie wzbija w niebo i szepce):
Panie, jeśli naprawdę jesteś, jeśli mnie stworzyłeś – natchnij co mam robić?
Nagle zniża lot kierując się w stronę człowieka.

Człowiek (mówi ostaniem się – powoli i obojętnie):
odejść, nawet jeśli Stwórca nadał ci imię, nie chcę
tutaj być, towarzysza

Sep (obawiając się, że może być zły):
nawet go wyślij, jeśli ci się zniesie, wierz mi,
jestem ci przydatny, nie mogę ci pomóc, taka
moja natura, nie chcę ci Pana twego, a gdyby
chciał, to kłopoty miał

Człowiek (mówi się, w języku, który nie jest
Język, który cię i wyślij jak chcesz)

myślę, że
sa
bitwa
czyli
właśnie

Człowiek (mówi się, w języku, który nie jest
półką, jeśli chcesz, Chcesz, jeśli
mu na coś)

Sep (przysiadłszy bliżej przygląda się człowiekowi,
w następnym wstąpił w głąb i rzepce):
Panie, jeśli naprawdę jesteś, jeśli mnie stworzyłeś –
natchnij co mam robić?
Nagle zniża lot kierując się w stronę człowieka.

Wilno

Miasto
wyszło mi naprzeciw
na szerokość
autobusowych drzwi
przez zdziwienie żreń
ponad ciekawość
wrosło

Z podróży

Łzami warg
dotrzały do słów
już pod rękę innie wiodło
wzrost zdobytych kamieniczek
bram znaków kościołów
ładamy wielkich i małych
u stóp
Matki Ostrobramskiej traktwidu
wrażem stałoci
pokora — Gdliwą

Wilno

Miasto
wyszło mi naprzeciw
na szerokość
autobusowych drzwi
przez zdziwienie źrenic
ponad ciekawość
wyrosło

i zanim wargi
dojrzały do słów
już pod rękę mnie wiodło
wzdłuż zdobnych kamieniczek
bram zaułków kościołów
śladami wielkich i małych
u stóp
Matki Ostrobramskiej rozkwitło
witrazem stuleci
pokorą i modlitwą

Pod pomnikiem Adama Mickiewicza

Kamienna cisza
a ja
budzić Cię przychodzę
choć czułość wiatru
zniewala mi dłonie
wzruszenie opada
ogniem tulipanów
poezją żonkila
kształt cokołu wołam

...”co w Ostrej świecisz Bramie”...

myśli moje biegną
pewność tych słów
jeszcze w twarzy czytam
i mówię – jak inaczej!
powtarzając Ciebie
i trudno mi wierzyć
w chłód dłoni ukryty

Słowo – w Bramie

Między Bogiem a wierszem
pamięcią a czasem
słowo – żywe źródło
naszego przymierza
w Mickiewiczowskiej bramie
gdzie wciąż tnie powietrze
niby mieczem Grażyny
zwycięsko uderza

tętno naszych myśli
jak koni faluje
za ścian skupionych
umyka milczenie
kiełkuje raz jeszcze
w ciszy zatracenie
lecz może to nie słowo
może tylko cienie

Wilno, maj 1995 r.

Wenecjanie

W wąskich uliczkach
przebrani za pierrotów
za grosze
rozdają uśmiechy nieznajomym

niekiedy sprzedają obrazy
lub słynne weneckie maski
z czasów świetności

widząc jak cień Doży
przemyka pod pałacem
zawstydzeni obserwują gondole
spragnione turystów

tylko dla nich
most westchnień
ma inne znaczenie
i tylko dla nich
na Placu Św. Marka
gołębie rozsiewają
złote ziarno nadziei

Wenecja

I

***

Kropelka światła
skapana
w słonej wodzie
utkana azurem
mostów wysepek
kościółów
w wąskich uliczkach
szukam twojej pamięci
szukam ciszy
wśród
natrętnych tłumów
nadziei
różowych kamieniczek
która
choćby w kolorze
czeka
i bryłą tynku
opada
do kanału

II

***

Ziarenko miasta
rozrasta się we mnie
pęczniej kształtem
unosząc w sobie wieki
biegnę
wiedziona smutkiem
zranionych kamieniczek
dowodem
na doskonałość
i samotność rzeczy

miasto
tak bliskie
że mogłabym rzec
moje
ty giniesz
kropelką światła
wstępujesz
w morze ognia
jednak nie chcę
i nie mogę patrzeć
w moich dłoniach
gaśnie już
pochodnia

III

***

Tyle tu piękna
i smutku
tyle obojętności
drapieżny tłum
wdziera się
na Plac Św. Marka
pożera wzrokiem
prawie unicestwia

a jednak
należę do tłumu
i czuję się winna

Wenecja, sierpień 1995 r.

Akropol

Przestrzeń rozpięta
niepokornym słońcem
w samotności kolumn
ostateczna prawie
jakby w szczelinach
pozostała
rozpadlina czasu
nie zamknięta jeszcze
doskonałość kształtu

dotykam
zimnej powierzchni
białego marmuru
dosłownością dnia
tłumaczę
nieczułość spojrzenia
lecz i wzrok i dotyk
nie jest drogowskazem
nie porusza
serca
i ciszy kamienia

Ateny, sierpień, 1995 r

Delfy

I

***

Pamięć strącona
w nieskończoność
u stóp gór
w oliwkowe gaje
zakamarki uliczek
pnącz
kwieciste grona
gdzie źródło
i śmiech muz
skąpanych w wodzie
pośród figowców
palm
w kwiatach mimozy
niby mit
zamknięty
w rzeczywistość prozy

II

***

Wieki mijają
i kaleczą wieki
wolne od wielkości
zdradzone milczeniem
jak ofiarę
składam czułość
w darze
ruinom
skarbców świątyń
bezzadnych
w swym pięknie
karmionych spojrzeniem

III

***

W łaskawości czasu
w niedopowiedzeniu
stadion i amfiteatr
niemy świadek
tłumu
słysząc jeszcze
echo
cichnących oklasków
widać cień
bladych pochodni
gasnących o brzasku

IV

***

Wołanie nieobecnych
nie kaleczy ciszy
mój cień
tak odległy
błąka się
po szlakach
nie chcę
szukać prawd
minionych epok
chcę
odnaleźć siebie
w gruzach
tego świata

Delfy - Pytia

Nie dane mi będzie
pić
ze źródła prawdy
w cień cyprysów
odeszłaś
kadzidel modlitwą
jakby na chwilę
tylko
pamiętają skały
i echo historii
przyzywa cię Pytio

każdy wiek wszakże
ma swoje spełnienie
linie papilarne
ludzkich życiorysów
co skończone
upada
wiążąc życiem
własnym
życie tego świata

Delfy, sierpień 1995 r.

Ocean

Krzykiem rozpaczy
bryzą
roztrzaskaną o skały
ku nieskończoności

w pogoni
zatraca się
aż po horyzont
zachłannie
otula ziemię
potem cofa
chowa w sobie
najczystsza
perłę wieczności

a nocą
niepostrzeżenie
laguną
wkrada się w głąb
by jeszcze jedno miejsce
ocalić
przed człowiekiem

Lewkada, sierpień 1995 r.

Meteory

I

***

Czas
błogosławił to miejsce
ciszą krajobrazu
wolność milczenia
zupelną
u progu spełnienia
kładł światłocienie
pomiędzy skałami
i na szczytach
mury klasztorne
w modlitwę zamieniał

II

***

Kształt
ślad natury
ślad ludzkiego trudu
ascetyczne piękno
wieczności kamienia
zachowane w skale
zatrzymane w czasie
schody
w głąb tunelu
w górę
nade mną
ciężar sklepienia

III

***

Coraz dalej
przestrzeni otwieranie
w progi klasztorne
mury zapomnienia
barwą ikon
oczu nasycenie
w pielgrzymce
ku sobie
w przybliżaniu cienia

Meteory, sierpień 1995 r.

***

To tylko chwila
a jednak mi wybacz
że szukałam Ciebie
w obcej słońca stronie

że historii miarą
zawierzyłam w Olimp
bogów cudzych pochodnią
rozpalałam skronie

to tylko chwila
a jednak zapomnij
naiwności mojej
nie było zbyt wiele

jeszcze mnie oplata
ta sieć niepokoju
polskim chabrem nieba
w mych oczach się ściele

***

Siła poezji objawia się w bólu i w bezradności słów, które tracą swoją odwieczną zdawać by się mogło siłę, i prowadzą ku zrozumieniu – w buncie, w oczekiwaniu ale i w nadziei. Poza onirycznymi marzeniami i landszaftami, które zyskują wtedy, kiedy odarte z błyskotek i mirażów, prowadzą ku zapomnianym elementom, bez groźby poetyckiego echa, powtórzeń i bez blichtru literackości, ku pierwszym i najprostszym słowom.

Anna Sołbut w dramatycznym cyklu wierszy zatytułowanym „Walka o dzień” podejmuje w pełni trud istnienia, które stanęło na jej drodze, broni się przed doświadczeniem krzyża, choć przyjmuje z pokorą każdy darowany dzień i każdą szczyptę nadziei. Pełna zwątpień ale i szczeliny światła, które odbiera jako ranę ukazującą krew życia, z wyrazistością, która pozwala w wersach stanąć na wyżynach antycznego teatrum narodzin życia i śmierci. Ale wiersze te pisane są z doświadczeń a nie kreacji twórczej, serce podpowiada: „nie masz innej drogi / jak ten dzień / kolejny / by pokonać siebie” i kończy stwierdzeniem: „Jestem bogatsza / o kolejną zmarszczkę / ujawnioną /...!” W lamentacjach zamkniętych pomiędzy tymi dwoma wersami mieści się życie i wpisane w jego biografię cierpienie, lęk i ufność, a wreszcie i to, że dopóki toczy się strumień światła, pulsują skronie i wsącza się na-

dzieja – pozostaje wiara. Niezłomna i jedyna. I są to liryki jakie rzadko darują nam poeci, odkryte do bólu, prawdziwe w cierpieniu i nadziejach. Przed każdym stawiają to samo pytanie dotyczące człowieczego losu.

Wiersze zawarte w tomie: „Walka o dzień” są właściwie poetyckim raptularzem tęsknoty za każdą chwilą pełną ciepła i zrozumienia, za każdym podarowanym dniem czułości, a teraz „ze świtem / nad zboląłą poduszką” z poetycką modlitwą – powraca poetka do czasu minionego, próbując połączyć rozdartą krajobrazy, przywrócić wzruszenia aby raz jeszcze powędrować w życie. Wiersze dedykowane mężowi, są najpiękniejszym wyznaniem. Stąd zapewne dodane do cyklu tytułowego wiersze z podróży. Raptularz poetycki przytacza zapamiętane fragmenty przeżytego. Pojawiają się wiersze zapisane na Litwie w Wilnie, Włoszech i w Grecji. Peregrynacja zatacza jakby magiczny krąg, przywołując wzruszenia, karmi nimi nadzieje, rozbudza ledwie tłące się życie, żeby uwierzyć, że kolejny dzień zajrzy do okna, że przerwane wzruszenia połączy Światło.

Piękny to zbiór wierszy.

Jan Leończuk

Spis treści

*** (Wnikliwość dnia)	5
WALKA O DZIEŃ	
*** (Ze świtem)	11
*** (Szeptem jeszcze)	12
*** (W mój wzrok wpisany)	13
*** (Co w nas)	14
*** (Między mną a światem)	15
*** (Dzień)	16
*** (Świat mój własny)	17
*** (Znam dni)	18
*** (Bezmiar dnia)	19
*** (W kroplach)	20
*** (Jak we mgle)	21
*** (Miejsce)	22
*** (I trwam)	23
*** (Formę trzeba nadać)	24
*** (Krajobrazy przetwarzane)	25
*** (Noszę w sobie pamięć)	26
*** (Dzień)	27
*** (Ucieczka bez powrotu)	28
*** (Czas)	29
*** (Uwierzyć muszę)	30
*** (Dzień w dłoniach ukryty)	31
*** (A jednak)	32
*** (Czekam)	33
*** (Odchodzę ze snów)	34
*** (Wszystkie drogi świata)	35
*** (Jestem bogatsza)	36
*** (Zatrzymana)	39
*** (Zapachem)	40
*** (Świat)	41
*** (Nigdy)	42
*** (Nigdy nie chciałaś)	43

- *** (Trwaj chwilo) 45
*** (Życie) 46
*** (Śpij synku) 46
*** (Jest niepokój) 48
*** (Wróć synku) 49
*** (Nawet) 50
*** (Głosy) 51
*** (Lot ćmy -) 52
*** (Ponad kulistość lampy) 53
*** (Musisz zatoczyć) 54

DRZEWA I PTAKI

- *** (A ja) 59
*** (Ledwie światło) 60
*** (Podmucha wiatru) 61
*** (Podglądam cię) 62
*** (Skrzydlaty przyjacielu) 63
*** (Przy tym pniu) 64
*** (Dojrzał czas) 65
*** (Jesienią) 66

Sęp i człowiek 69

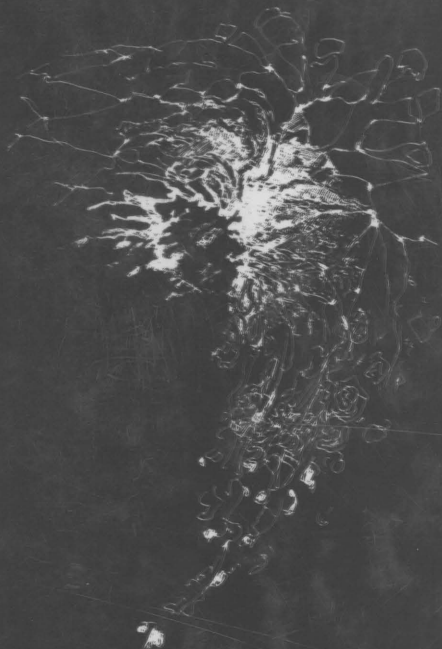
Z PODRÓŻY

- Wilno 79
Pod pomnikiem Adama Mickiewicza 80
Słowo - w Bramie 81
Wenecjanie 82
Wenecja 83
Akropol 86
Delfy 87
Delfy - Pytia 91
Ocean 92
Meteory 93
*** (To tylko chwila) 96

Posłowie, Jan Leończuk. 97

Sorbut
Walka

Eo

Anna Solbut - poetka, członek ZLP Oddział w Białymstoku. Dotychczas opublikowała zbiory wierszy: „Nie jest” (Białystok - 1991 r.), „Otwieranie ciszy” (Białystok - 1993), „Jak Eurydyka” (Poznań - Biała Seria Poetycka - 1995 r.), „I stała się światłość” (Białystok - Świętojańska Seria Poetycka - 1997 r.). Jest laureatką m.in. Nagrody im. Wiesława Kazaneckiego - 1995 r. i Nagrody za najlepszą książkę roku na Międzynarodowym Listopadzie Poetyckim w Poznaniu - w 1995 r. Jej twórczość tłumaczona była na język grecki, białoruski, japoński, litewski, włoski.

ISBN 83-88248-77-4

112405